

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az állatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
 Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
 Egyes számok kaphatók: a dobányrúdszéki.

Szociálizmus Fejérvárott.

Mikor pár évvel ezelőtt a magyar aratás előtt kiüthött a szocializmus, az emberek, a tudósok és nem tudósok nem győztek hova lenni a bámulástól.

— Nálunk szocializmus? A tejjel-mézzel folyó Kánaánban földéhes és pénzéhes agitátorok közörlüljék a fegyvereiket? A békés, munkás magyar napszamos farkasszemet nézzen a 10—20—100 holdas földes gazdával? Szinte hihetetlen!

Pedig úgy van. Ma már annyira vagyunk, hogy Szeghalmon, az igazi zsiros békési magyar városban a függetlenségi pártnak minden erejét meg kellett ijeszteni, hogy jelöltjét dadalra juttathassa s hogy már az idén meg ne érjük azt a dicsőséget, hogy egy véresszájú szocialista vezér dörögje az ő valódi és képzelt igazságait a 40 milliós parlament cifra falai között.

Most már nekünk is van hozzájuk szerencsénk. Egy-két értelmesebb munkásunk, a kik még jól kerestek az ország fővárosában, szorgalmasan eljárta a szocialisták gyűléseire is s szedegettek magukba azokat az elveket, a melyek míg egyrészt sok kemény igazságot tartalmaznak, másrészt egy varázslatos Eldorádót festenek a munkás szeméi elé. Egy olyan világot, a hol több jog is lesz, több igazság is, jobban jól is lehet

lakni s a mellett — a mi a fő, — kevesebbet is kell dolgozni.

Mutassátok meg a gyermeknek a szívárványhidat, a mely Tündérországba vezet és követni fogja mindaddig, a míg ereje el nem hagyja.

A multkori sztrájk volt az első felvonás. A gyökerei nem itt tapadtak az anyaföldre. Budapestről, a szocialisták fészkeiből adták meg az alaphangot, onnan állították össze a programot. S hogy az elvetett magvak termékeny talajra találtak, eléggé igazolta az a három-négy hét, a melyet munka nélkül, panaszaik állandó hangoztatásával töltöttek el s büszkék voltak arra, hogy dacolnak a régi renddel s ha nem is egészen, de jó részt mégis kivívtak a követelményeikből.

A vasárnapi népgyűlés, ha nem sikerült is, de folytatása a megkezdett agitációnak. Ők maguk népgyűlésnek nevezték ugyan, de hogy tisztára a budapesti szocialista körök eszmévilágának elültetése, senki, ők maguk se tagadhatják. Nem szenved kétséget az sem, hogy a télen, a mikor a mi építő iparosaink házi iparral nem foglalkoznak, csak annál több alkalmuk lesz magukba szívni a szocializmus viágboldogító eszméit.

Gyöngye, ahhoz nem értő emberek lesajnálhatják őket, mondhatják, hogy meg nem értett s meg nem emésztett dolgokon rágódnak, de hogy ezzel a megkezdett utról egyetlent sem

fognak közülök visszahódítani, az a napnál világosabb.

Mondják nekik, hogy a póttartalékosok nagyobb számban való behívása boldogítja a magyart, hogy a civillistát örömmel szavazzuk meg, hogy a választói jog a mai kiterjedésében megfelel a jognak és igazságnak — s a szeméink közé nevetnek.

Hát az országgyűlési pártok nem állandóan foglalognak ezekkel a kérdésekkel? A nagy ellenzéki párt, a függetlenségi Kossuth-párt szónokai nem ontják ezek mellett a szót? Ki győzi meg őket róla, hogy ők nem elég joggal beszélnek arról ingyen, a mit a képviselő urak az országnak napi 20,000 korona kiadása mellett cselekszenek ott az országházban?

Azt is mondhatják rájuk, hogy nem értenek a dologhoz, hogy meg nem emésztett eszméken rágódnak. Hát aztán mindenki ért a politikához, a ki arról beszél? Nem eleget panaszkodunk-e a fölött, hogy az ország népképviselői tanultság nélkül, egy csondó frázissal fölfegyverkezve indulnak az ország sorsának intézésére? Hiszen egyik legnagyobb elterjedtségnek örvendő napilapunk mondotta a mult napokban a következőket:

Nagy lett a különbség az elmélet és a gyakorlat, a remény és valóság között! Mert, hogy a népfeltség elveinél fogva a befolyás és

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓTÁRCAJA.

Finn népdal.

*Messze szólal a kedvesem
 Szaima partján keservesen;
 Sajka, csónak nincs a parton,
 Mely elhozná a galambom.*

*Szomorú az én életem,
 Minden óra bút hoz nekem.
 Hajh! mi sors szakad még reám,
 Vidulok-e rózsám dalán?*

*Reményem ha fel is derül,
 Szemem csak önti könnyei.
 Szivem régóta jég fedé,
 Nincsen, a ki melengeti.*

*Az égen sasmadár kering,
 A habokon vadréce ring;
 Sír rózsám a Szaima mellett,
 Szél szeszélye csak nem enged.*

*Vad vihar zúg, zúg dühöngve,
 Sajka, csónak partra kötve,
 Sajka, csónak partra kötve —
 Szegény rózsám njja gyöngye.*

*Ne indulj a vad viharok,
 Kincsem a habok megcsalnak;
 S engem sújt a gyász, a bánat,
 Sírba is visz teutánnad!*

Ford. Párkányi Norbert.

A boldogság.

Mint annyiszor most is együtt voltunk, a lámpa vörös fényességébe nézve, az ablak közelében, melynek kitar szárnyain jókedvűen muzsikált egy éji bogár.

A földről nehéz illat szállt fel, mintha megtudtuk volna fogni az édes kilelegzését a földnek, mely egy nagy jázminbokor erős illatával összevegyülve . . . a szobába dúsan, erősen ömlött.

— Multkor sok számárságot beszéltem, ugy-e?
 — De őszintén.
 — Korántsem.

Mint multkor őszutóján sárga levelek peregenek a kimerült, kiélt faágakról: beteg agyvelő beteges halvány gondolatokat szül. Azt mondtam, hogy senki sem szeret, — pedig mi boldogság volna, ha valaki szeretne! Látod, az ember föláll magának egy tételt, egy pillanatig hisz annak igazságában, oly tisztán látja maga előtt, mint a napfényben egy lomb konturjait — és megesküszik, hogy megtalálta-e az igazságot. Másnap aztán kénytelen megvallani, hogy tévedett: nem jól látott, a mit abszolút igazságnak hitt, az csak misztifikáció s szinte resteli, hogy annyira lelkesedett egy illuzióért.

— Nem értelek!

— Pedig világos. Nem igaz, hogy a szerelem boldogságot ad. Azt hiszem, a boldogságot sem úgy kell ebben értelmeznünk, hogy az valami állandó, folytonos állapot, mely körülöleli az emberi élet egy hosszabb szakát. Például, egy-két évig boldog vagyok. Ez soha sem fordul elő. A boldogság érzése csak egy percig tart. Kapok egy virágot. Látom a mosolyt, a szemek, a kéz mozdulatnak azt a kifejező játékát, mely-

ből egy meleg jóságos leányszív édes érzelme árad. Föltéve, hogy mindazt a subtilis, lehelletfinom jelenséget észrevesni és felfogni képes vagyok, mely a virág átadását kísérte, egy pillanatig, míg magamban azon érzéseket clemzem, fejlesztem, melyeket az fölkellett, míg abban a boldog, visszaemlékezésben kejelek, mely összefoglalja a virág ányujtásakor érzeteiket. — Aztán egy félóra múlva föllép az élet egyéb fázisa, kevésbbé szép és kevésbbé gyönyörkötöt mozzanata és belőlem kiölte a boldogság utolsó elemét is, és a virág, a mely a kezemben van, nem jelent mást, mint a vegetatív élet egy termékét, egy fa egy bokor alkotórészét, melyet, ha kér, odaadok bárki fiának. . . . A boldogság szét foszlott — mert a boldogság nem volt valóság, csak illuzió . . . lehet, hogy másnap megint boldog leszek egy órára, de 23 keservesen kínzó órával kellett azt megvásárolni. En ebből a boldogságból nem kérek.

. . . Hosszu csend következett. Az ég olyan felhőtlen, olyan világoskék volt, mint egy aranyos csillagokkal áttört kék selyem fátyol. . . . Ő egy ideig ebbe a világoskék selyemfátyolba nézett, talán a boldogság eszméjét kereste, — egy ködhullámot, melynek titkos belsejébe nem nézhetünk bele, pedig úgy sóvárgunk utána, úgy szeretnénk beletemetkezni és benne meghalni . . .

Nekem eszembe jutott, hogy egyszer falun, egy hűvös estén, köpenyünkbe burkolódva hallgattam egy bölcs ember szavait, a ki azt mondta, hogy a boldogságot az ember maga kénytelen megteremtani magának, mert földi értelemben máshonnan hiába várjuk. És elmondta, hogy ő meg van elégedve az étellel, mert minél kevesebbet forgolódik benne ő az eszmék hazájában él, a könyvei között, egy roppant birodalomban, melynek minden polgára, minden betűje állandóan fegyverben van és harcol az igazságért. Csak

hatalom nagyrészt átszállott a parlamentekre s ezekben kifejlődött a szervezett pártoskodás, ott vagyunk, a hol voltunk: a nemzeteken uralkodó ostobaság a parlamentekben ütötte föl a tanyáját. Ugyanis a kormányoknak a kormánypárton nem kellett az alkalmatlan zsenik s ezeknél többre becsülték az alkalmazkodó mamebukokat. Az ellenzéken pedig a nagyra-törő ambíciók nem találták megvalósíthatóknak eszméiket és törekvéseiket s kénytelenek átengedni a tért a versengő szájkodásnak. A gondolat helyét elfoglalta a frázis, a számítás helyét a furfang, a tettek helyét a beszéd, minél több s minél hangosabb beszéd.

A kapacitáció a parlamentekben — a mienkben is — megszűnt. Vitái hosszuk és meddők. Céljaik a pártoknak voltaképpen nincsenek, elveiket hit nélkül valljuk s a mi lelki erőben hiányzik, a szellemi és erkölcsi deficitet szöszaporítással, kiabálással és botrányokkal iparkodnak pótolni. Ehhez kell a legkevésbé is s a tömeggel el lehet hitetni, hogy ebben van a virtus. A botrány pedig mindenkor érdekes és izgató.

Hiszen régi és annyiszor hangoztatott dolog s a valóságban is úgy van, hogy országunk közállapotai rohamosan romlanak, az elégtelenség nőtnön nő, a politikai helyzet mind veszedelmesebbé válik s a törvényhozás meg a kormány egyik a másikat teszi lehetetlenné.

A munkás-kérdést egy-egy frázissal clütni s a nem létezők országába tüntetni nem lehet. Azzal komolyan foglalkozni kell. Ha ma 4-500 ember lelkét égeti, a tavasszal bizonyára háromszor annyian lesznek az elégedetlenek.

Elégedetlenek?

Hát ki van megelégedve a mai viszonyokkal? Ki nem érzi, hogy mély és nagy sebei vannak a társadalomnak, a melyek sürgős gyógyítást követelnek?

Hanem azzal kell foglalkozni, hogy mi a forrása a mi munkásaink elégedetlenségének. Honnan keletkezett és hol, mily eszközök árán várja a gyógyítást?

El kell ismerni, hogy a munkáskérdés tényleg létezik és megoldásra vár. Az a tevékenység, a melyet a mostani kormány a bajok orvoslására

egy boldogít, a mit az emberek maguk teremnek, a tudomány. Azt mondta, hogy ha egy télt világosan lát, akkor olyan boldogságot érez, minőt semmi érzélem, és senki, emberi lélek nem adhat neki. . . . Elhítem neki, elhiszem most — de az ember kénytelen az emberek közt forgozni, ő nem szorult az emberekre sokat, mi igen. . . . S mi szerencsétlenek vagyunk.

Egyszerre megszólal.

... Egyszer, . . . tudod, ezt multkor elhallgattam, mert nem szerettem felhozni. Egy jóbarátom, a ki feleséges ember volt, fiatal, alig két éves házasa, — egy napon beállított hozzám, hogy menjenek ki a falura, hol neki egy kis birtoka volt, a feleségének meg sok pénze. Kimentem, ott maradtam két hétig. Az asszony nagyon szép volt, nagyon művelt és rendes. Olyan volt, mint egy nemesített, félve örözt rózsza, a kertész büszkesége, de elragadó kellem, raffinált, pompás előkelőség és finom, elegáns szépség volt az egész asszony. Hogy a férfi sokat vadászott, sokat lovagolt, én pedig mindenhez nem értek, az asszonnyal sokszor magam voltam és ilyenkor beleremlünk a dekadens, szászadvégi, praerafaelista eszmekörbe, lpsen, Daodet világába, abba, a kábító, lusta, érzéki lethargiába, mely épen az életet csufolja ki akkor, mikor azt valjja tizparancsolatának. Képzelted, hogy ilyen társaságban milyen jól éreztem magamat. Mikor aztán el akartam jönni, előtte való nap az asszony kijelentette hogy velem fog jönni.

Első zavaromban azt kérdeztem: hová? Ő keserűen nevetett az ostyba kérdésen. És elmondta, hogy a boldogság: a szerelem; ő szeret engem, s a boldogságról odaad mindent, becsületet, családot, férjet, menjünk, mint két vándorbogár, melyet a szél két mezőről az országra fújt és együtt folytatják az utjokat.

elkövet, nagyon kevés, illetőleg a Darányi miniszter által létesített gazdasági munkásokat biztosító egyesület áldásos intézményén kívül — semmi.

De az a megoldás, a mely a szocialista apostolok lelke előtt ideálként lebeg — merő abszurdum. — Csak ábrándnak jó az a kép, a melyet Marx, Bebel, Bernstein elgondoltak és kipingáltak s a munkásnép sóvár szemei elé földi menyország gyanánt lerajzoltak. Hogy a munkások valaha kisajátíthassák a tőkésék vagyonát s hogy a magánvagyonból közvagyon legyen, hogy közösek legyenek a termelés eszközei s hogy mindenki szükséglete szerint részesüljön a közös termelésből ez merő ábránd, s a mit Marx „Zur Kritik der socialistischen Parteiprogramm“ című munkájában ír: „a munka nemcsak életfenntartó eszköz, hanem első életszükséglet lesz . . . . . akkor a társadalom fölírja zászlajára: Mindenki lehetségségi szerint, mindenki szükségleteihez mérten“: ez mind olyan elv, a mely mint elmélet megteremhet egy elnévelkedő német filozófus koponyájában, de lélekből és testből álló emberek társadalmában sohasem.

Igy a szocializmust megoldani nem fogják soha. Nem a gyomor jogai szerint, hanem a keresztény szeretet áldozatkészsége útján juthat el a szocializmus ahhoz a célhoz, a melyet az ábrándok vagy tömegéből valaha meg lehet valósítani.

Fontos kötelesség háramlik azonban a rendőrségre is hogy a jogok keresése túl ne lépjen a törvény határain kívül, a melyre épen a tömeg hajlandó legkönnyebben. A legutóbbi sztrájk alkalmával is fordultak elő oly fejlemények, a melyek épen a rendőrség erélytelensége következtében fajultak el. S mivel ez a mozgalom folyton növekedőben van, a rendőrség nagy éberségére van szüksége a város közönségének, hogy jogos érdekei, ha kell, a törvény szigorával is megvédelmeztessenek.

Milyen volt az az asszony! Olyan szép, mint egy angyal, vagy nemis, hanem mint egy ördög. És ép olyan csábító! Leült az asztal mellé és sirt, mint egy gyermek. A vér meghűlt bennem. Mit tegyek?

Ebben a pillanatban megérkezett a férje. Jókedvűen berontott a szobába, remek faju facán kakast mutogatva telekiabálta a házat: Ez aztán az állat, nézzétek, ilyen magam sem láttam. És az asszony fölugrott, — mintha sohasem hallott volna sem lpsenről, sem a praerafaelistaokról, olyan örövendve tapsolt a szép madárnak, mintha az képezte volna egyedüli vágyakozását. A varázs szétört. Az illúzió szétfoszlott: Az édes kínos boldogságnak egy perc alatt vége volt. Elfelejtett engem és az egész dekadens világot. . . . Csak tavaly történt az egész magam is oly gyerek voltam mint az asszony. Mikor haza értem, úgy fájt a szívem. . . . En is elvesztettem egy illúziót, konstatalni voltam kénytelen hogy a véletlen eseményei, az élet köznap fordulatai, a hangulat változásai az embert kényők-kedvük szerint alakítják, befolyásolják és mozgatják. A szerelem elvesztette előttem minden hitelét.

— S látod, multkor úgy beszélte, mintha föltétlenül hinnél a szerelem mindenható boldogító erejében.

— Épen ez a szerelem s boldogság sajátos varázsa. Százszor családunk, százszor eltéljük, s megint egy pillanatban, a hangulat hatása alatt újra arra esküszünk. Ez a szerelem! Ez az ő mindenhatósága! Hogy mikor arcul csap, a másik pillanatban megcsókoljuk a kezét. És kérjük, alázatosan, félve, hebegve, elpirulva, hogy megcsókolhassuk.

Sigma.

UJDONSÁGOK.

— **Erzsébet napja.** Mióta boldog emlektű királynénk életét a gyilkos keze kioltotta, az Erzsébet napja mindig fájó érzést kelt a nemzet lelkében. De e nap nemcsak a fájdalomé, hanem az emlékeztető is egyszerűsége, mely szeretetté és hódolattá magasztosulva újra és újra a nemzet lelkébe idézi a magyarok nagy halottját. Az iskolák ifjúsága ez évben is megünnevelte a nagy királyné névnapját. Vezetőkkel együtt istentiszteletet vettek részt, mely után gyászünnepély volt, hogy az ifjúság lelkébe is be legyen vésve az, a mit az öregek el nem feledhetnek soha.

— **Katholikus Egyesületek Országos Szövetségének alapja.** A Magyarországi Katholikus Egyesületek Országos Szövetségének elnöke, ifj. Zichy János gróf orsz. képviselő a következő felhívást közli:

A Magyarországi Katholikus Egyesületek Országos Szövetsége eddigi működésével is bizonyoságot tett arról, hogy nagyfontosságú feladatait komoly, kitartó munkával, igazi lelkesedéssel akarja megvalósítani. A keresztény szellemű krajcáros újság megindítása, a katolikus könyvjegyzék, a keresztény mértékletességi lapok, a katolikus ifjúsági egyesületek érdekében megindított akció, a III. Országos Katholikus Nagygyűlés rendezése stb. mind bizonyítékai az Országos Szövetség tervszerű, céltudatos, komoly munkáinak. Nagyon természetes azonban, hogy az Országos Szövetségnek ezen alkotásokhoz, az egész országra kiterjedő mozgalmak vezetéséhez nagymérvű anyagi eszközökre van szüksége, hogy hivatásának megfelelőhessen, céljait megvalósíthassa. Minthogy pedig a tagsági díjak egymagukba ezt az anyagátmozgatást az „Országos Szövetség“-nek meg nem adhatják, az „Országos Szövetség“ igazgató tanácsa elhatározta, hogy nyilvános gyűjtés útján egy alapot fog összehozni az Országos Szövetség munkájának folytatására. Bizalommal kérjük tehát mindazokat, a kik a hazánkban annyira fontos katolikus társadalmi tevékenység iránt érdeklődnek, kik a keresztény Magyarországgért folytatott munkánkat segíteni, előmozdítani óhajtják, hogy filléreikkel a Katholikus Egyesületek Országos Szövetségének alapjához hozzájárulni sziveskedjenek. A szives adományok irodánkhoz (Budapest, IV. ker. Molár-utca 11. sz.) küldendők. A legkisebb adományt is hálás köszönettel fogjuk venni és hirtalpig nyugtázzuk.

Isten velünk!

Budapest, 1902. november 15.

Ifj. Zichy János gróf,
elnök.

— **Halalozás.** Egy sokat szenvedett embernek szemét zárta le ma éjjel a halál csendes pihenésre. Fetter Ferenc seregélyesi plebános ma éjjel hosszas szenvedés után meghalt. Évek óta szenvedett gyomorhajban, mely később mint gyomorrák jelentkezett s az egykor daliás természetű férfiú testerejét teljesen felemészítette. Csákváron született 1847-ben. Félévig Nagy-Perkátán volt káplán, a honnan mint kiségitő lelkész Seregélyesre került betegeskedő nagybátyja, Fetter János esperes plebános mellé. Ennek félév múlva bekövetkezett halála után seregélyesi plebánossá lett. 1885-ben Kiss Nándor pátka plebánossal helyet cseréltek, mely változás azonban csak nyolc hónapig tartott, mely után mindketten visszatértek régi hivatásukhoz. A rája bizott lelkek bugzó-gondozása közben érte a halál, a mely tegnap kioltotta életét. A temetést Krenicz Ignác apátkanonok végzi nagy papi segédlettel. A duna-ádonyi esperesi kerület a következő gyászjelentést adta ki:

A duna-ádonyi esperesi kerület papsága mélyen szomorodott szívvél s Isten akaratában

való megnyugvással tudatja, hogy szeretett testvérre, *ft. Fetter Ferenc* szerelvényes plebánus f. hó 19-én este 9 órakor 55 éves korában; áldozópap-ságának 31-ik és szerelvényes lelkészkedésének 30-ik évében hosszas, de békés megadással elvált szenvedés után, miután a szentségekben ismételten átjatosan részesült, az Urban csendesen elhunyt. Az Urban megboldogultnak hűlt teteme november hó 22-én szombaton délelőtt 11 órakor, a szerelvényes róm. kath. templomban lelke üdvösségére felajánlódó engesztelő szent mise áldozat után fog a szerelvényes róm. kath. régi sírkertben nyugalomra tétetni.

— **Cecilia napja.** Az egyházi zene mennyei védőjének, szent Cecilia vértanunak ünnepe vasárnap üli az egyház. A székesegyházban vasárnap 9 órakor ünnepi mise lesz, mely alatt az ének-és zenekar *König A dur* miséjét fogja előadni. Betétekül pedig *Gradualera Seyler* Károly négy női hangra írt Ave Maria-ját éneklék. *Offertoriumra* Rostagni Karolin *Führer* „Salve Regina”-ját fogja énekelni vonós négyes kísérettel. Ezen alkalommal dr. Kneifel Ferenc székesegyházi karnagy vezetése mellett városunk jelesebb dilettansai-val megerősített ének- és zenekar fog közreműködni.

A csákvári Cecilia egyesület szintén hódol védőszentjének, a mennyiben vasárnap délelőtt ünnepi mise lesz, este pedig a katolikus körben hangjegytárra berendezési költségeinek fedezésére családi jellegű *énekelőadást* rendez a következő műsorral:

1. „Sz. Ceciliahoz” (férfikar) éneklé a csákvári plébánia Cecilia-egyesületének.
  2. „Sz. Cecilia imája” dr. Bundala János-tól; szavalja: Dipold Ferenc, a csákvári plébánia Cecilia-egyesület jegyzője.
  3. „Zengjen a dal” (mazurpolka férfikarra) szerző: Zsaskowsky Endre; előadja: a Cecilia-egyesület énekkara.
  4. „A Cecilia-egyesületek céljáról” tartja: Rác Endre plebánus, a csákvári plébániai egyesület elnöke.
  5. „Népdalegyveleg” Zsaskowsky Andrástól, előadja: a Cecilia-egyesület.
- Kezdete fél 8 órakor. — Családjegy 2 kor. Személyjegy 1 korona.

— **A honvédség köréből.** *Szibenlist* Béla m. kir. honvéd alezredes a helybeli gyalogezred ideiglenes parancsnokává, továbbá *Pető* Béla honvédszázados Nagyszébenből és *Gibler* József honvédalhadbíró Szegedről városunkba helyezték át.

— **Közgyűlési tárgysorozata.** Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatósági bizottsága f. hó 24-én d. e. 9 órakor rendes havi közgyűlést tart, melynek tárgysorozatából megemlítjük a következőket:

Tóth István főjegyző jelentése Bernáth Ignác elhalálzásával üresedésbe jött bizottsági tagság betöltése tárgyában. — Városi tanács előterjesztése az iskolaszék újjáalakítása tárgyában. — Városi tanács előterjesztése az állatorvosi állás betöltése tárgyában. — Városi tanács előterjesztése a gyalogságlaktanya építésére fölveendő függő kölcsön tárgyában. — Városi tanács előterjesztése a pénztári napibiztosítási intézmény megszüntetése ügyében. — Városi tanács előterjesztése a közüzőtelep berendezési ügyében. — Városi tanács előterjesztése a tanítók fizetése rendezése tárgyában. — Városi tanács előterjesztése Knöbel Elemér tanító helyettesítése ügyében. — Városi tanács előterjesztése a Szarka-utca nevének Bank-utca névre leendő változtatása tárgyában. — Városi tanács előterjesztése özv. Simil Jánosné segítségével ügyében.

— **Kölcsönös áthelyezés.** Az igazságügyminiszter *Ficzere* János sárbogárdi és *Szabó* Károly mármrosszigeti járásbírói irnokokat kölcsönösen áthelyezte.

— **Dr. Vitzel-vi Frigyes** járásorvost, mint megírtuk, a feyelmi bizottság hivataltetésére ítélte. Ezen ítélet ellen Vitzel-vi a belügyminiszterhez felebbezett. Ma hire ment a városban, hogy a belügyminiszter megváltoztatta az ítéletet, vagyis visszahelyezte állásába az elcsopott orvost. Fenntartással közöljük e hírt, mert illetékes helyen még az ítéletről semmit sem tudnak.

— **A magyarországi cizlercita rend** személynének névtára az 1902—1903-iki esztendőre most jelent meg Veszprémben. A rend főnöke *Vajda* Ödön Pál, a boldogságos szűz Máriáról nevezett zirci, pilisi, pásztoi és szent-gothárdi egyesített apáttság apátja, ki 1834-ben Kaposvárt született s 1891 óta főnöke rendjének. A rendi kormánytanács tagjainak száma: 17. Konventjei vannak a rendnek: Zircen, Szent-Gothárdon, Egerben, Székesfejérvárott, Pécsset, Baján; rendháza: Budapest. A rend összes személyzetének száma 155, kik közül 104 áldozópap. Aranymisés van 2, egyetemi tanár 1, lelkizászpator 17, gimnáziumi tanár 60. A rend Nesztora Majer Mór József, ki 1815 július 23-án született Szemelyen, Baranyamegyében, 1834-ben öltözött be, ünneplés fogadalmat tett 1840-ben s ugyanakkor szenteltetett pappá is. Jelenleg kiérdemült lelkész Pécsset.

— **Esküdtekéi tárgyalás.** Ismertettük már Mester Vendel Csabdi pusztai lakos bünesét, melyben kedden hozott ítéletet az esküdtebírórság. Mester meglátte a feleségét, ipát és a sógorát. A vádhatóság szándékos emberölés kísérletének büntetéseben kéri büntésnek kimondani a vádlottat, míg dr. *Sáára* Gyula ügyvéd az érvek ügye: csoportosításával meggyőzte az esküdteket, hogy védenie nem büns. A nagyhatalús védőbeszéd után nem lepte meg a hallgatóságot a verült, melynek alapján az esküdtebírórság felmentő ítéletet hozott s a vádlott azonnal szabadlábra helyeztetett. — E tárgyalással a novemberi 15 napos ciklus befejezést nyert. Decemberben pótciklus lesz, mely előreláthatólag 5 napra veszi igénybe az esküdtekné ez alkalommal jól kiprobált türelmét.

— **Divatós beleegés.** Molnár József, Forgó-utca 2. sz. alatti lakos Egedi Sándor, a Transsylvania biztosítótársaság helyi képviselőjének volt ügynöke. Ugy látszik, nem volt nagy az ügynöki jutalék, mert egy szép napon hamis kötvények és bejelentések alapján 70 koronáig bekefelte főnökét, a ki a huncutságra csak napok multán jött reá s feljelentette a család ügynököt. Molnár megérezte a feljelentés szelét és elszellett városunkból. — A rendőrség most körözését elrendelte.

— **Péksegédek mozgalmá.** A péksegédek Budapest addig mozgolódtak, míg végre a mesterek gyüleseztek s határozatilag kimondták, hogy hétfőn nem lesz friss sütemény. Erre már a kávésnékné kezdek gyülesezni, eddig azonban eredménytelenül. Városunkban nem mai keletű a péksegédek mozgalmá. Már a nyár folyamán kifejezést adtak elégetletlenségüknek, mely a vasárnapi munkaszünet s a havonként adandó teljes pihenő nap miatt nap-nap után fokozódik. Serelemeket megbeszélendő kedden délután 22 péksegéd gyülelésre jött össze, melynek szónoka a pék országos szövetsége részéről Molitáris Gyula volt. A pék helyzetéről és szervezkedéséről, továbbá a vasárnapi munkaszünetről hosszasan beszélt, kikelt a helybeli segédviszonyok ellen, lepingálta a segédzobákat, s névszerint tett említést Birk János pékmesterről, a kinél a segédviszonyok állítógas tarthatatnak. Oldalba rugta a városi tanácsot is, mely a pékmesterek ellen hozott marasztaló rendőrségi ítéletet leszállította. Ennek kapcsán kijelentette, hogy ha nekik szervezeti joguk s a közügyekre befolyásuk lesz, az ilyen tanácsosokat egyszerűen kidobadják. *Küti* alkaptány rendreutasította a szónokot, a hatóságot sértő kifejezést jegyzőkönyvbe vétette. Molitáris beszédének további folyamán a vasárnapi munkaszünetről értekezett s végezetül ajánlta a pékek asztaltársaságának megalakítását s betetőzésül a „Népszava” pártolását. Ez is megtörtént s a föld mégis mozog.

— **Kis Kohn** a kavéházban. A zenevilág jegyubb szenzációja az a kis Köhn-nóta, mely néhány hét alatt nagy kelendőségnek örvend. A helybeli *honvédenek* sem zárkozhatik el az utca hangulatától s e hét szombatján, midőn ismét zeneestélyt tart a Fekete Géza tulajdonát képező „Otthon” kavéházban, a tréfás műsorunk kétségeltelenül ez lesz a legidőszzerűbb pontja. Egyébként, mint halljuk, a tréfás program igen válogatott izléssel van összeállítva s épen ezért a nagy érdeklődés, mely már eddig is mutatkozott a zeneestélyek iránt bőven lesz jutalmazva a hangverseny folyamán.

— **A cigány gyűrűje.** A mióta az esküdtebírórság felmentő ítéletet hozott a cigányok ügyében, annyi a kőborcigány városunkban, hogy utcát lehetne velük keríteni. Természetes, hogy a sétáló morék a közbiztonságnak nem előnyére, hanem nagyon is hátrányára vannak s a közönségnek ugyancsak lakat alatt kell tartani mindent, hogy lába ne keljen a házi jószágának. Csalás a kenyérük, lopás a természeti följelemvonásuk. Ma délben Szentiványi Jani akart bekefelni egy vidéki atyafit. A Ponty vendéglő kapuja alatt áldogált Markus József szent-mihályi lakos, egyszer csak hozzálép Szentiványi, elővesz egy selyempapírba takart gyűrűt s olcsó pénzen eladásra kínálta. Szeil József rendőr messziről nézte az üzletet, mire pedig az alkudozókhoz ment, a gyűrű eltűnt s bár Markus először beismerte, hogy a cigány neki gyűrűt mutatott, később, ne-hogy bírórság elé kerüljön a dolog, már csak öitöl-hatolt s olyanformán adta elő a dolog, hogy látott ugyan valami fényesét, de hogy gyűrű lett volna, azt nem tudja. Kétségtelen, hogy rézgyűrűvel manipulált a cigány.

— **A bolt tolvaja.** Ma reggel Kovács Antal városház-téri divatárkereskedésbe két vidéki alak állított be s előszedettek ugyan az egész sapkakészletet, a vétel azonban nem sikerült, de hisz ez nem is volt szándékuk. Észrevette azonban a segéd, hogy az egyik vevő, ha már nem is vett, de lopott egy sapkát. A távozók után siettek, mire az egyik futásban kerestek menedéket, a másik azonban a rendőrség kezébe került, a hol kitudódott, hogy Dukarics Bartal horvátországi és Mózer János hercegfalvai péksegéd a két idegen, a kik most már mindketten a bírósági fogházban várják büntetésüket. Dukaricsnál volt a sapka.

— **Jo tanácsok a leányok nevelésére.** Egy amerikai újság jutalmat ígért annak az előfizetőjének, aki a legjobb feleletet küldi be erre a kérdésre: Mi legyen leányainkól? A jutalommal koronázott felelet így szól: Mi legyen leányainkól? Mindenek előtt kereszténynek. Azután részessüljenek jó elemi oktatásban. Tanuljanak meg egy elfogadható ebédet készíteni, mosni, vasalni, harsnyát javítani, gombot fölvarrni, inget varrni és ruhákat kiszabni. Tudjanak kenyeret dagasztani és ne felejtsek el, hogy a konyha sok gyűgyesztári költséget takaríthat meg. Tudomásukra kell hozni, hogy egy 5 frankosban 100 sou van; hogy a takarékság a kiadások korlátozásában áll s hogy a nyomor felé evez, aki többet költ, mint keres. Értésükre kell adni, hogy egy kifizetett kartonruha jobban áll, mint a selyemruha, melyre tartozunk. Tudjanak idején és jól vásárolni s kiadásaikról számot vetni. Ismételni kell előtük, hogy egy költenyes és ingujjas, de becsületes munkásember százszor többre becsülendő, ha szegény is, mint egy hiu s élhetetlen gavallér. Tanulják meg szeretni a virágot s általában Isten műveit. Mindezek után, ha az anyagi eszközök megengedik, részessülhetnek zongora- és rajlekkékben, de jól meggyezendő, hogy ezekben tudása másodrendű s nem nagy fontossággal bír az életben. Tanulják továbbá megvetni a hiu látszatot és igenjük legyen igen, nemjük legyen nem. És ha elérkezik a férjhezmenés pillanata, az a meggyőződés éljen szívükben, hogy a boldogság a házasságban nem a férj gazdagságától és állásától, hanem erkölcsi tulajdonságaitól és jellemétől függ. Ha mindezt sikerült náluk elérni, velük megértetni s szívükbe véetni, nyugodtak lehetünk, hogy leányaink boldogok lesznek s megtalálják utjukat. A többit bízzuk az Urra.

— **Párbajellenes király** Nagyon kedves kis történelmet mond el egy angol lap. Egy magasrangú tisztnek megengedették, hogy párbajt vívjon, de azzal a kikötéssel, hogy annak helyét és idejét a királlyal tudatja. Amikor a felek a párbaj helyén megjelentek, ott találták a királyt is, ki egy vadonatúj akasztófa alatt ült. A provokáló fél megkérdezte, hogy ez mit jelent, mire a király ünnepélyes komolysággal ezt felelte:

— Be fogom varni, mire a párbajozók egyike a másikat megöli és aztán azt, a melyik életben marad, felkötetem erre az akasztófára gyilkosság miatt.

Legszébb a dologban az, hogy ez a história szösz szerint igaz, csak hogy nem Angliában történt meg, hanem Svédországban 1718-ban XII. Károly alatt.

